

Warsztaty II Java

v3.1

Plan

1. Obiektowa praca z bazą danych
2. Active Record
3. Szkoła programowania
4. Zadania

Obiektowa praca z bazą danych

Cel warsztatów

Celem warsztatów jest poznanie sposobu integracji baz danych z programowaniem obiektowym. Można to robić na wiele różnych sposobów.

Najpopularniejsze wzorce projektowe rozwiązujące ten problem to:

- Row Data Gateway,
- Active Record,
- Data Mapper.

Podczas warsztatów wasze klasy będą implementować wzorzec **Active Record**, dlatego ten wzorzec będzie na początku dokładnie opisany.

Tablica w bazie danych a klasa

Kluczem do zrozumienia współpracy z bazą danych jest poznanie zależności między klasami a tabelami w bazie danych.

W większości przypadków mamy takie założenia:

- na każdą tablicę w naszej bazie danych przypada jedna klasa, która ją reprezentuje,
- klasa ma taką samą nazwę jak tabela, oraz takie same atrybuty (odpowiadające kolumnom tabeli),
- każdy obiekt tej klasy jest reprezentacją jednego rzędu z tabeli,
- obiekt może być w dwóch stanach:
  - zsynchronizowanym,
  - niesynchronizowanym.

Synchronizacja obiektu

Obiekt jest **zsynchronizowany** z bazą danych, jeżeli dane trzymane w jego atrybutach są takie same jak dane w odpowiadającym mu rzędzie.

Synchronizacja następuje w następujących przypadkach:

- wczytania rzędu z bazy do obiektu,
- zapisania obiektu do bazy danych.

Rozsynchronizowanie obiektu

Obiekt jest niesynchronizowany z bazą danych w następujących przypadkach:

- dane trzymane w jego atrybutach **nie są takie same** jak dane w odpowiadającym mu rzędzie,
- w bazie danych nie ma rzędu odpowiadającego atrybutom obiektu.

Brak synchronizacji może się pojawić na skutek:

- stworzenia nowego obiektu (nie ma rzędu mu odpowiadającego),
- usunięcia rzędu z bazy danych,
- zmiany któregoś atrybutu po ostatniej synchronizacji.

Jeżeli któryś z naszych obiektów będzie niesynchronizowany z bazą danych pod koniec działania naszego programu, to zmiany w nim zawarte nie zostaną zapisane do bazy danych!

Active Record

Active Record

Jest to jeden z prostszych wzorców, służących do komunikacji z bazą danych. Dla każdej tabeli, której używamy w naszym programie, implementujemy osobną klasę. Klasa ma atrybuty odpowiadające kolumnom w tabeli. Dodatkowo klasa implementuje metody służące ustawianiu i pobieraniu wszystkich swoich atrybutów (getter i setter) oraz metody służące do komunikacji z bazą danych.

Zazwyczaj są to:

- **save()** – zapisuje obiekt do tabeli (jako nowy rząd),
- **update()** – zapisuje obiekt do tabeli (jako zmodyfikowany, istniejący wcześniej rząd tej tabeli),
- **delete()** – usuwa obiekt z tabeli (czyli usuwa rząd o **id** takim samym jak zapisane w obiekcie).

Obiekt klasy reprezentować będzie nam jeden rząd w tabeli. Nasz obiekt służy zarówno do trzymania danych i komunikacji z bazą danych, jak i implementacji wszelkiej logiki potrzebnej dalej w programie.

Active Record

Active Record dodatkowo implementuje zazwyczaj zestaw statycznych metod, które mają nam pomóc w wyszukiwaniu lub załadowaniu większej ilości danych.

Bardzo często metody `loadAll()` i `loadById(id)` występują w różnych wariantach (np. wyszukuje dane na podstawie którejś kolumny).

Zazwyczaj są to:

- **`loadAll()`** – wczytuje wszystkie rzędy z tabeli, na podstawie każdego rzędu tworzy nowy obiekt, następnie zwraca tablicę z wszystkimi stworzonymi obiektami,
- **`loadById(id)`** – wczytuje jeden rząd z tabeli (o podanym **`id`**) i zwraca obiekt, który jest reprezentacją tego rzędu,
- **`deleteAll()`** – usuwa wszystkie dane z tablicy.

Active Record – przykład

Jako przykład możemy pokazać przechowywanie informacji o użytkownikach w bazie danych.

Klasa ma przechowywać następujące dane:

- **id** użytkownika (ustawiane przez bazę danych – zazwyczaj **auto_increment**),
- **imię** użytkownika,
- **hasło** (zahaszowane),
- **email** użytkownika (unikalny w naszym systemie).

Chcemy, żeby nasza klasa miała możliwość:

- zapisu nowego użytkownika do bazy danych,
- edycji istniejącego użytkownika,
- usunięcia użytkownika,
- wczytania użytkownika po jego **id**,
- wczytania użytkownika po jego **emailu** (potrzebne do logowania),
- wczytania wszystkich użytkowników,
- zmiany wszystkich atrybutów użytkownika.

Tabela users

W bazie danych będziemy mieli tabelę **users** opisaną następująco:

Field	Type	Null	Key	Default	Extra
id	int(11)	NO	PRI	NULL	auto_increment
email	varchar(255)	NO	UNI	NULL	
username	varchar(255)	NO		NULL	
password	varchar(60)	NO		NULL	

Tabela users

W bazie danych będziemy mieli tabelę **users** opisaną następująco:

Field	Type	Null	Key	Default	Extra
id	int(11)	NO	PRI	NULL	auto_increment
email	varchar(255)	NO	UNI	NULL	
username	varchar(255)	NO		NULL	
password	varchar(60)	NO		NULL	

auto_increment – klucz główny

Tabela users

W bazie danych będziemy mieli tabelę **users** opisaną następująco:

Field	Type	Null	Key	Default	Extra
id	int(11)	NO	PRI	NULL	auto_increment
email	varchar(255)	NO	UNI	NULL	
username	varchar(255)	NO		NULL	
password	varchar(60)	NO		NULL	

auto_increment – klucz główny

UNI – Kolumna **email** jest unikalna. Zakładamy, że nie może być dwóch użytkowników z takim samym adresem.

Klasa User

Tworzymy klasę **User** (klasy, które będą miały swoją reprezentację w bazie danych, możemy trzymać w oddzielnym pakiecie).

W klasie dodajemy następujące atrybuty (wszystkie prywatne):

- **id**
- **username**
- **password**
- **email**

```
package pl.coderslab.models;  
public class User {  
    private int id;  
    private String username;  
    private String password;  
    private String email;  
}
```


User – id

Bardzo ważnym atrybutem klasy jest **id**.

W niektórych przypadkach wartość **id** będzie wynosiła **0**. Stanie się tak jeśli:

- obiekt nie ma jeszcze rzędu w bazie danych (np. gdy stworzyliśmy nowy obiekt, ale jeszcze nie zapisaliśmy go do bazy danych),
- usuwamy z bazy danych wcześniej wczytany obiekt.

SQL nigdy nie nada takiego klucza głównego.

Gdy obiekt ma odpowiadający sobie rząd w bazie danych, to atrybut **id** będzie trzymać w sobie wartość klucza głównego. Dzięki temu wiemy, do którego rzędu w tabeli jest przypisany obiekt.

Dane wczytywane z bazy zawsze będą miały wartość **id** inną niż **0**.

User – konstruktor

Na początku stworzymy konstruktor. Będzie przyjmować wartości dla **username**, **password**, **email**. Przyjmujemy hasło w postaci tekstu, a dopiero setter dla pola zakoduje prawidłowo podane hasło.

```
public User(String username, String email, String password) {  
    this.username = username;  
    this.email = email;  
    this.setPassword(password);  
}
```

User – konstruktor

Na początku stworzymy konstruktor. Będzie przyjmować wartości dla **username**, **password**, **email**. Przyjmujemy hasło w postaci tekstu, a dopiero setter dla pola zakoduje prawidłowo podane hasło.

```
public User(String username, String email, String password) {  
    this.username = username;  
    this.email = email;  
    this.setPassword(password);  
}
```

Używamy settera do zakodowania hasła – jego implementacją zajmiemy się za chwilę.

Konstruktor bezparametrowy

Dodajmy do naszej klasy również konstruktor bezparametrowy.

```
public User() {}
```

Tworząc obiekt za pomocą konstruktora bezparametrowego jego atrybutom zostaną nadane wartości domyślne:

Wartości domyślne – przypomnienie

```
User user = new User();  
user.id  
user.username  
user.hashPass  
user.email
```

Konstruktor bezparametrowy

Dodajmy do naszej klasy również konstruktor bezparametrowy.

```
public User() {}
```

Tworząc obiekt za pomocą konstruktora bezparametrowego jego atrybutom zostaną nadane wartości domyślne:

Wartości domyślne – przypomnienie

```
User user = new User();
```

```
user.id
```

```
user.username
```

```
user.hashPass
```

```
user.email
```

Typ prosty **int**, będzie miał wartość domyślną **0**.

Konstruktor bezparametrowy

Dodajmy do naszej klasy również konstruktor bezparametrowy.

```
public User() {}
```

Tworząc obiekt za pomocą konstruktora bezparametrowego jego atrybutom zostaną nadane wartości domyślne:

Wartości domyślne – przypomnienie

```
User user = new User();  
user.id  
user.username  
user.hashPass  
user.email
```

Typ prosty **int**, będzie miał wartość domyślną **0**.

Jako typy obiektowe będą miały wartość domyślną **null**.

Gettery i settery

W następnym kroku piszemy potrzebne nam gettery i settery. Dzięki nim będziemy mogli mieć dostęp do naszych atrybutów.

Nie będziemy pisali settera dla atrybutu **id**.

Nie chcemy, żeby ktoś poza naszą klasą mógł zmieniać ten atrybut. Mogło by to spowodować błędy w naszej bazie danych (pamiętaj, że atrybut **id** trzyma w sobie klucz główny lub wartość domyślną **0**).

Gettery i settery

Wyróżniać się będzie też setter dla hasła.

Będzie on od nowa haszował nasze hasło, żeby było przygotowane do zapisania w bazie danych.

Skorzystamy z implementacji algorytmu **Blowfish** – JBCrypt:

<http://www.mindrot.org/projects/jBCrypt/>

```
public void setPassword(String password) {  
    this.password = BCrypt.hashpw(password, BCrypt.gensalt());  
}
```

Zapisywanie nowego obiektu do bazy danych

Następnym krokiem jest umożliwienie zapisania nowego obiektu do bazy danych. W tym celu napiszemy metodę **saveToDB()**.

Metoda ta będzie przyjmowała jeden argument – obiekt klasy **Connection**, dzięki któremu będziemy mogli wywoływać zapytania SQL.

Na samym początku tej metody musimy sprawdzić, czy obiekt nie jest już w naszej bazie danych. Jak? Musimy dowiedzieć się, czy jego **id** jest równe **0**.

Zapisywanie nowego obiektu do bazy danych

```
public void saveToDB(Connection conn) throws SQLException {
    if (this.id == 0) {
        String sql = "INSERT INTO users(username, email, password) VALUES (?, ?, ?)";
        String[] generatedColumns = { "ID" };
        PreparedStatement preparedStatement =
            conn.prepareStatement(sql, generatedColumns);
        preparedStatement.setString(1, this.username);
        preparedStatement.setString(2, this.email);
        preparedStatement.setString(3, this.password);
        preparedStatement.executeUpdate();
        ResultSet rs = preparedStatement.getGeneratedKeys();
        if (rs.next()) {
            this.id = rs.getInt(1);
        }
    }
}
```

Zapisywanie nowego obiektu do bazy danych

```
public void saveToDB(Connection conn) throws SQLException {  
    if (this.id == 0) {  
        String sql = "INSERT INTO users(username, email, password) VALUES (?, ?, ?)";  
        String[] generatedColumns = { "ID" };  
        PreparedStatement preparedStatement =  
            = conn.prepareStatement(sql, generatedColumns);  
        preparedStatement.setString(1, this.username);  
        preparedStatement.setString(2, this.email);  
        preparedStatement.setString(3, this.password);  
        preparedStatement.executeUpdate();  
        ResultSet rs = preparedStatement.getGeneratedKeys();  
        if (rs.next()) {  
            this.id = rs.getInt(1);  
        }  
    }  
}
```

Zapisujemy obiekt do bazy, tylko wtedy gdy jego **id** jest równe **0**.

Zapisywanie nowego obiektu do bazy danych

```
public void saveToDB(Connection conn) throws SQLException {
    if (this.id == 0) {
        String sql = "INSERT INTO users(username, email, password) VALUES (?, ?, ?)";
        String[] generatedColumns = { "ID" };
        PreparedStatement preparedStatement =
            conn.prepareStatement(sql, generatedColumns);
        preparedStatement.setString(1, this.username);
        preparedStatement.setString(2, this.email);
        preparedStatement.setString(3, this.password);
        preparedStatement.executeUpdate();
        ResultSet rs = preparedStatement.getGeneratedKeys();
        if (rs.next()) {
            this.id = rs.getInt(1);
        }
    }
}
```

Pobieramy wstawiony do bazy identyfikator, a następnie ustawiamy **id** obiektu.

Use Case – zapisanie nowego użytkownika

Aby przetestować, czy napisana przez nas metoda działa poprawnie, stworzymy przypadek rejestracji nowego użytkownika. Taki scenariusz będzie wyglądał następująco:

- tworzymy nowy obiekt klasy **User**,
- wypełniamy odpowiednie dane, używając **setterów**,
- używamy metody **saveToDB()**, żeby zapisać dane do bazy.

Pamiętaj, że baza danych nie pozwoli Ci zapisać dwóch użytkowników o tym samym emailu!

Wczytywanie obiektu z bazy danych

Czas na napisanie metody wczytującej jeden rząd z bazy danych i zamieniającej go w obiekt.

Będzie to metoda statyczna naszej klasy (będziemy ją wywoływać na klasie, a nie na obiekcie). Wszystkie metody wczytujące obiekty z bazy danych będą statyczne – nie potrzebujemy przecież żadnego użytkownika (instancji obiektu), żeby wczytać innych użytkowników.

Metoda ta będzie pobierała jako argument obiekt klasy **Connection** oraz **id** obiektu do wczytania, a będzie zwracała obiekt klasy **User** albo **null** (jeżeli podane **id** nie występuje w naszej bazie danych).

Inne metody, które wczytują jeden rząd z bazy, będą wyglądać podobnie (możemy szukać użytkownika zamiast po **id**, np. po emailu albo imieniu).

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User loadUserById(Connection conn, int id) throws SQLException {  
    String sql = "SELECT * FROM users where id=?";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    preparedStatement.setInt(1, id);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    if (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        return loadedUser;  
    }  
    return null;  
}
```

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User loadUserById(Connection conn, int id) throws SQLException {  
    String sql = "SELECT * FROM users where id=?";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    preparedStatement.setInt(1, id);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    if (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        return loadedUser;  
    }  
    return null;  
}
```

Metoda jest statyczna – możemy jej używać na klasie, zamiast na obiekcie.

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User loadUserById(Connection conn, int id) throws SQLException {  
    String sql = "SELECT * FROM users where id=?";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    preparedStatement.setInt(1, id);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    if (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        return loadedUser;  
    }  
    return null;  
}
```

Tworzymy nowy obiekt typu **User** i ustawiamy mu odpowiednie parametry. Jesteśmy w środku klasy, mamy zatem dostęp do właściwości prywatnych, mimo korzystania z metody statycznej.

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User loadUserById(Connection conn, int id) throws SQLException {  
    String sql = "SELECT * FROM users where id=?";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    preparedStatement.setInt(1, id);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    if (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        return loadedUser;  
    }  
    return null;  
}
```

Zwracamy obiekt użytkownika albo **null**.

Use Case – wczytanie użytkownika

Aby przetestować, czy napisana przez nas metoda działa poprawnie, użyjmy scenariusza. Taki scenariusz będzie wyglądał następująco:

- wywołujemy statyczną metodę **loadUserById()**, podając **id** istniejące w bazie.

Następnie należy sprawdzić, czy:

- metoda zwróciła nam obiekt, a nie **null**?
- obiekt ma wszystkie dane takie same, jak zapisane w bazie danych?

Drugi przypadek sprawdzający działanie:

- wywołujemy statyczną metodę **loadUserById()**, podając **id** nieistniejące w bazie,

a następnie należy sprawdzić, czy:

- metoda zwróciła nam **null**?

Wczytywanie wielu obiektów

Kolejną metodą do napisania jest metoda wczytująca wszystkie rzędy z bazy danych i zamieniająca je w obiekty.

Takich metod może być wiele, np. wyszukiwanie wszystkich użytkowników, których imię zaczyna się na podaną literę, lub urodzili się jakiegoś konkretnego dnia (jeżeli oczywiście trzymamy datę urodzenia w bazie danych) itd.

Metoda ta będzie pobierała obiekt klasy **Connection** jako argument, natomiast będzie zwracała tablicę obiektów klasy **User** albo pustą tablicę (jeżeli żaden rząd nie spełnia wymogów).

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User[] loadAllUsers(Connection conn) throws SQLException {  
    ArrayList<User> users = new ArrayList<User>();  
    String sql = "SELECT * FROM users";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    while (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        users.add(loadedUser);  
    }  
    User[] uArray = new User[users.size()]; uArray = users.toArray(uArray);  
    return uArray;  
}
```

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User[] loadAllUsers(Connection conn) throws SQLException {  
    ArrayList<User> users = new ArrayList<User>();  
    String sql = "SELECT * FROM users";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    while (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        users.add(loadedUser);  
    }  
    User[] uArray = new User[users.size()]; uArray = users.toArray(uArray);  
    return uArray;  
}
```

Pomocniczo wykorzystujemy obiekt klasy **ArrayList**, traktujmy go jako rozszerzalną tablicę. Więcej o kolekcjach dowiemy się w kolejnych modułach.

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User[] loadAllUsers(Connection conn) throws SQLException {
    ArrayList<User> users = new ArrayList<User>();
    String sql = "SELECT * FROM users";
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();
    while (resultSet.next()) {
        User loadedUser = new User();
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");
        users.add(loadedUser);
    }
    User[] uArray = new User[users.size()]; uArray = users.toArray(uArray);
    return uArray;
}
```

Tworzymy nowy obiekt użytkownika i ustawiamy mu odpowiednie parametry. **Jesteśmy w środku klasy, mamy zatem dostęp do własności prywatnych, mimo działania w metodzie statycznej.**

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User[] loadAllUsers(Connection conn) throws SQLException {  
    ArrayList<User> users = new ArrayList<User>();  
    String sql = "SELECT * FROM users";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    while (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        users.add(loadedUser);  
    }  
    User[] uArray = new User[users.size()]; uArray = users.toArray(uArray);  
    return uArray;  
}
```

Po stworzeniu i wypełnieniu obiektu danymi dodajemy go do listy.

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User[] loadAllUsers(Connection conn) throws SQLException {  
    ArrayList<User> users = new ArrayList<User>();  
    String sql = "SELECT * FROM users";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();  
    while (resultSet.next()) {  
        User loadedUser = new User();  
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");  
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");  
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");  
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");  
        users.add(loadedUser);  
    }  
    User[] uArray = new User[users.size()]; uArray = users.toArray(uArray);  
    return uArray;  
}
```

Tworzymy tablicę elementów typu **User** o rozmiarze pobranym z listy.

Wczytywanie obiektu z bazy danych

```
static public User[] loadAllUsers(Connection conn) throws SQLException {
    ArrayList<User> users = new ArrayList<User>();
    String sql = "SELECT * FROM users";
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);
    ResultSet resultSet = preparedStatement.executeQuery();
    while (resultSet.next()) {
        User loadedUser = new User();
        loadedUser.id = resultSet.getInt("id");
        loadedUser.username = resultSet.getString("username");
        loadedUser.password = resultSet.getString("password");
        loadedUser.email = resultSet.getString("email");
        users.add(loadedUser);
    }
    User[] uArray = new User[users.size()]; uArray = users.toArray(uArray);
    return uArray;
}
```

Przekształcamy listę na tablicę.

Use Case – wczytanie wszystkich użytkowników

Aby przetestować, czy napisana przez nas metoda działa poprawnie, użyjmy scenariusza.

Taki scenariusz będzie wyglądał następująco:

- wywołujemy statyczną metodę **loadAllUsers()**.

Następnie należy sprawdzić, czy:

- metoda zwróciła tablicę,
- liczba obiektów w tablicy jest taka sama, jak liczba rzędów w bazie danych,
- obiekty mają wszystkie dane takie same, jak zapisane w bazie danych (wystarczy sprawdzić jeden losowy obiekt).

Modyfikacja obiektu

Kolejną metodą do napisania będzie metoda zmieniająca dane obiektu, który już istnieje w bazie danych. Będzie to rozwinięcie napisanej już przez nas metody **saveToDB()**.

Na początku metody **saveToDB()** sprawdzaliśmy, czy obiekt nie jest jeszcze zapisany w bazie.

Dopiszemy do tego sprawdzenia **else**, w którym napiszemy kod aktualizujący dane znajdujące się w bazie.

Modyfikacja obiektu

```
if (this.id == 0) {  
    ...  
} else {  
    String sql = "UPDATE users SET username=?, email=?, password=? where id = ?";  
    PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
    preparedStatement.setString(1, this.username);  
    preparedStatement.setString(2, this.email);  
    preparedStatement.setString(3, this.password);  
    preparedStatement.setInt(4, this.id);  
    preparedStatement.executeUpdate();  
}
```

Modyfikacja obiektu

Aby przetestować, czy napisana przez nas metoda działa poprawnie, użyjmy scenariusza.

Taki scenariusz będzie wyglądał następująco:

- wywołujemy statyczną metodę **loadUserById()**, podając jej **id** istniejące w bazie.
- wprowadzamy zmiany do wczytanego użytkownika, za pomocą odpowiednich getterów i setterów.
- zapisujemy zmienione dane użytkownika do bazy.

Następnie należy sprawdzić, czy:

- wpis w bazie danych ma wszystkie dane odpowiednio poustawiane,
- obiekt ma ustawione poprawne **id**,
- nie dodał się nowy wpis w bazie.

Usunięcie obiektu

Kolejną metodą do napisania będzie metoda usuwająca obiekt z bazy danych. Powinna być ona wywoływana na obiekcie, który jest już zapisany do bazy danych.

Na początku metody **delete()** będziemy musieli sprawdzić, czy obiekt jest już zapisany w bazie danych. Musimy dowiedzieć się, czy jego **id** jest różne od **0**.

Jeżeli obiekt nie jest zapisany w bazie danych, to metoda nie będzie nic robić.

Usunięcie obiektu

```
public void delete(Connection conn) throws SQLException {  
    if (this.id != 0) {  
        String sql = "DELETE FROM users WHERE id=?";  
        PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
        preparedStatement.setInt(1, this.id);  
        preparedStatement.executeUpdate();  
        this.id = 0;  
    }  
}
```


Usunięcie obiektu

```
public void delete(Connection conn) throws SQLException {  
    if (this.id != 0) {  
        String sql = "DELETE FROM users WHERE id=?";  
        PreparedStatement preparedStatement = conn.prepareStatement(sql);  
        preparedStatement.setInt(1, this.id);  
        preparedStatement.executeUpdate();  
        this.id = 0;  
    }  
}
```

Usunęliśmy obiekt, zmieniamy zatem jego **id** na **0**.

Use Case – usuwanie użytkownika

Aby przetestować, czy napisana przez nas metoda działa poprawnie, użyjemy następującego scenariusza:

- wywołujemy statyczną metodę **loadUserById()**, podając jej **id** istniejące w bazie.
- na wczytanym użytkowniku używamy metody **delete()**.

Następnie należy sprawdzić, czy:

- obiekt ma ustawione **id** na **0**?

Szkoła programowania

Szkoła programowania

Celem warsztatów jest napisanie obiektowej, bazodanowej warstwy aplikacji dla szkoły programowania.

Aplikacja będzie zawierać część potencjalnych funkcjonalności – przechowywanie rozwiązań do zadań, wykonywanych przez kursantów.

Podczas kolejnych warsztatów zajmiemy się oprogramowaniem interfejsu użytkownika dla naszej aplikacji.

Weryfikacja działania powinna nastąpić poprzez wywołanie metod w programach opisanych w dalszej części.

Funkcjonalności

Użytkownicy

Użytkownik ma być identyfikowany po emailu (nie może się powtarzać).

Grupy

Użytkownik przynależy tylko do jednej grupy.
Grupa może mieć wielu użytkowników.

Zadanie

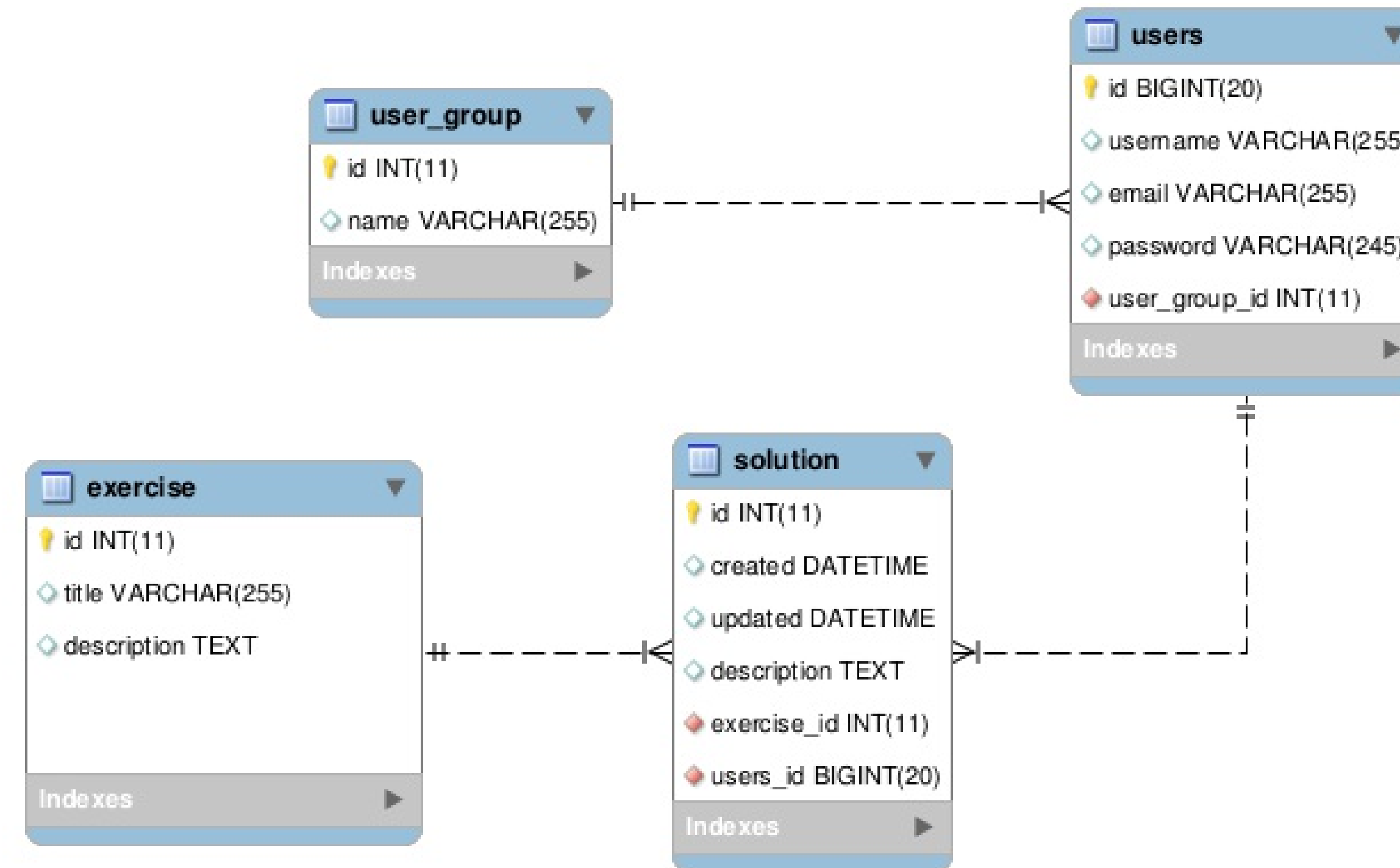
Zadanie do rozwiązania – może mieć więcej niż jedno rozwiązanie.

Rozwiązanie zadania

Musi zawierać informacje:

- jakiego zadania dotyczy,
- kiedy zostało dodane,
- który użytkownik dodał rozwiązanie.

Schemat danych

Schemat stanowi podstawę do dalszego samodzielnego rozwoju aplikacji.

Zadania

Zadanie 1

Przygotowanie

- Przygotuj folder pod aplikację.
- Załóż nowe repozytorium git na GitHubie i nową bazę danych.
- Pamiętaj o robieniu backupów bazy danych (najlepiej co każde ćwiczenie) i tworzeniu commitów (również co każde ćwiczenie).
- Stwórz plik **.gitignore** i dodaj do niego wszystkie podstawowe dane: (pliki ***.*~**, katalog z danymi twojego IDE, jeżeli istnieje itp.).
- Utwórz klasę zawierającą metodę o sygnaturze:

```
public static Connection getConnection() throws SQLException
```


, która będzie zwracała utworzone połączenie z bazą danych.

Zadanie 2

Ćwiczenia z wykładowcą

Podczas ćwiczeń z wykładowcą, stwórz szkielet aplikacji i klasę **User** (na podstawie schematu z prezentacji).

Zadanie 3

Ćwiczenia samodzielne

Stwórz wszystkie tabele w bazie danych potrzebne do działania programu.
Pamiętaj o dodaniu kluczy głównych oraz powiązań między tabelami.

Zadanie 4

Pozostałe klasy

Utwórz implementację pozostałych klas:

- Group
- Exercise
- Solution

Metody

Dla każdej klasy utwórz odpowiednie metody:

- loadAll
- loadById
- delete
- saveToDB

Zadanie 5

Dodatkowe metody:

Utwórz implementację dodatkowych metod realizujących zadania:

- pobranie wszystkich rozwiązań danego użytkownika (dopisz metodę **loadAllByUserId** do klasy **Solution**),
- pobranie wszystkich rozwiązań danego zadania, posortowanych od najnowszego do najstarszego (dopisz metodę **loadAllByExerciseId** do klasy **Solution**),
- pobranie wszystkich członków danej grupy (dopisz metodę **loadAllByGroupId** do klasy **User**).

Programy administracyjne

Zadanie 1

Program 1 – zarządzanie użytkownikami

Program po uruchomieniu wyświetli na konsoli listę wszystkich użytkowników.

Następnie wyświetli

"Wybierz jedną z opcji:

- **add** – dodanie użytkownika,
- **edit** – edycja użytkownika,
- **delete** – usunięcie użytkownika,
- **quit** – zakończenie programu."

Po wpisaniu i zatwierdzeniu jednej z opcji program odpyta o odpowiednie dane:

- jeśli wybrano **add** – program zapyta o wszystkie dane, występujące w klasie **User**, oprócz **id**,
- w przypadku **edit** – o wszystkie dane występujące w klasie **User** oraz **id**,
- po wybraniu **delete** – zapyta o **id** użytkownika, którego należy usunąć.

Po wykonaniu dowolnej z opcji, program ponownie wyświetli listę danych i zada pytanie o wybór opcji.

Zadanie 2

Program 2 – zarządzanie zadaniami

Program po uruchomieniu wyświetli na konsoli listę wszystkich zadań.

Następnie wyświetli w konsoli napis

"Wybierz jedną z opcji:

- **add** – dodanie zadania,
- **edit** – edycja zadania,
- **delete** – edycja zadania,
- **quit** – zakończenie programu."

Po wpisaniu i zatwierdzeniu odpowiedniej opcji program odpyta o następujące dane:

- w przypadku **add** – o wszystkie dane występujące w klasie **Exercise** bez **id**,
- po wybraniu **edit** – wszystkie dane występujące w klasie **Exercise** oraz **id**,
- jeśli wybrano **delete** – zapyta o **id** zadania które należy usunąć.

Po wykonaniu dowolnej z opcji, program ponownie wyświetli listę danych i zada pytanie o wybór opcji.

Zadanie 3

Program 3 – zarządzanie grupami

Program po uruchomieniu wyświetli na konsoli listę wszystkich grup.

Następnie wyświetli w konsoli napis

"Wybierz jedną z opcji:

- **add** – dodanie grupy,
- **edit** – edycja grupy,
- **delete** – edycja grupy,
- **quit** – zakończenie programu."

Po wpisaniu i zatwierdzeniu odpowiedniej opcji program odpyta o dane i wykona odpowiednią operację:

- **add** – wszystkie dane występujące w klasie **Group**, bez **id**,
- **edit** – wszystkie dane występujące w klasie **Group** oraz **id**,
- **delete** – **id** grupy którą należy usunąć.

Po wykonaniu dowolnej z opcji, program ponownie wyświetli listę danych i zada pytanie o wybór opcji.

Zadanie 4

Program 4 – przypisywanie zadań

Program po uruchomieniu wyświetli w konsoli napis

"Wybierz jedną z opcji:

- **add** – przypisywanie zadań do użytkowników,
- **view** – przeglądanie rozwiązań danego użytkownika,
- **quit** – zakończenie programu."

Po wpisaniu i zatwierdzeniu odpowiedniej opcji program odpyta o dane:

- jeśli wybrano **add** – wyświetli listę wszystkich użytkowników, odpyta o **id**, następnie wyświetli listę wszystkich zadań i zapyta o **id** zadania, utworzy i zapisze obiekt typu **Solution**.

Pole **created** wypełni się automatycznie, a pola **updated** i **description** mają zostać puste.

- **view** – zapyta o **id** użytkownika, którego rozwiązania chcemy zobaczyć.

Po wykonaniu dowolnej z opcji, program ponownie zada pytanie o wybór opcji.

Program Użytkownika

Zadanie

Dodawanie rozwiązań

Program przyjmie jeden parametr, podawany podczas uruchamiania z konsoli lub IDE, symbolizujący identyfikator Użytkownika.

Pamiętaj, że parametry takie pobieramy z tablicy **args** parametrów metody **main**.

```
public static void main(String[] args)
```

Program, po uruchomieniu, wyświetli w konsoli napis:

"Wybierz jedną z opcji:

- **add** – dodawanie rozwiązania,
- **view** – przeglądanie swoich rozwiązań."

Zadanie

Dodawanie rozwiązań

Po wybraniu odpowiedniej opcji, program odpyta o dane i wykona odpowiednią operację:

- po wybraniu **add** – wyświetli listę zadań, do których Użytkownik nie dodał jeszcze rozwiązania, a następnie odpyta o **id** zadania, do którego ma zostać dodane rozwiązanie. Pole **created** zostanie wypełnione automatycznie, więc Użytkownik zostanie odpytany jeszcze tylko o rozwiązanie zadania,
- w przypadku wybrania **quit** – program zakończy działanie.

Dla uproszczenia przyjmujemy, że dodanego rozwiązania nie możemy usuwać, ani edytować.

W przypadku próby dodania rozwiązania, które już istnieje, program ma wyświetlić odpowiedni komunikat.

Zadanie dodatkowe

Dodatkowe funkcjonalności

Zastanów się jakie dodatkowe programy warto by było dopisać.

Jeżeli masz pomysł na inne potrzebne metody lub klasy, to dopisz je do swojego programu.

Przykładowe możliwości rozwoju:

- oceny i komentarze do rozwiązań zadań,
- umiejętności przypisywane do Użytkowników.